

Praksisundersøkelsen

2021

ey.com/no

Building a better
working world

Innhold

6 Sammendrag

8 Bakgrunn

10 Nedskrivninger

24 Rapporteringspraksis

36 Avsluttende betraktninger

God lesning!

I en årrekke har EY gjennomført praksisundersøkelsen, der regnskapsrapporteringen til de børsnoterte selskapene i Norge settes under lupen. Formålet er å bidra til å skape oversikt over praktisk anvendelse av IFRS og andre tilstøtende regelverk, samt utviklingstrender. Temaet for praksisundersøkelsen varierer fra år til år, men sentrale endringer i regelverk, som for eksempel ikrafttredelse av nye regnskapsstandarder, får alltid oppmerksomhet. 2020 var et år uten store endringer i regnskapsstandardene.

Med dette som bakteppe omfatter årets undersøkelse en studie av praksis for nedskrivningsopplysninger, med fokus på informasjon om indikatorer og forutsetninger, herunder Covid-19 og klimarelaterte forhold. Videre har vi undersøkt opplysninger om utsatte skattefordeler og formelle forhold som regnskapspråk, presentasjonsvaluta, språk, publiseringstidspunkt, rapportomfang og delårsrapporteringsformat. Opplysninger om utsatte skattefordeler får også oppmerksomhet i årets undersøkelse. For mange av forholdene har vi sammenlignet praksis på Euronext Growth med tilsvarende praksis for andre selskaper på Oslo Børs.

Med andre ord er dette en tematisk bred undersøkelse og vi tror den inneholder observasjoner som har interesse for både regnskapsprodusenter og brukere. Ta gjerne kontakt hvis du har kommentarer eller spørsmål. God lesing!

Steinar S. Kvifte
Partner
Nordic IFRS Desk Leader
Global IFRS Services
+47 909 84 517
steinar.s.kvifte@no.ey.com

Anne-Cathrine Bernhoft
Associate Partner
Leder fagavdeling regnskap
+47 913 57 960
anne-cathrine.bernhof@no.ey.com

Ankit Puri
Partner
Financial Accounting Advisory
Services
+47 415 79 418
ankit.puri@no.ey.com

Alvar Strandvold
Manager
Fagavdeling regnskap
+47 472 61 637
alvar.strandvold@no.ey.com

Vegard Daltveit
Senior
Financial Accounting Advisory
Services
+47 959 31 986
vegard.daltveit@no.ey.com

Andre bidragsytere

Marte Gulbrandsen
Yngvild S. Egenes

Ragnhild Bergan Grimstad
Mari Holt Engebakken

Erik Kleiveland
Mikkel Iversen

Sammendrag

Nedskrivning på Oslo Børs

- ▶ 67 % av selskapene omtalte nedskrivningsindikatorer i årsregnskapet for 2020.
- ▶ 28 % av selskapene omtalte Covid-19 i nedskrivningsnoten, primært som en nedskrivningsindikator.
- ▶ Virkningen av klimarisiko på nedskrivninger ble omtalt av 2 % av selskapene.
- ▶ En høyere andel av selskapene på Oslo Børs hadde nedskrivninger i årsregnskapet for 2020 enn året før. Økningen gjaldt både goodwill, immaterielle eiendeler, anleggsmidler og bruksretteiendeler. De gjennomsnittlige nedskrivningene var også større enn i 2019.
- ▶ Selskapene som har balanseført goodwill ga mer detaljerte opplysninger om forutsetninger, budsjettperiode og sensitivitet enn de som ikke har balanseført goodwill.

Nedskrivning på Euronext Growth

- ▶ En betydelig lavere andel av selskapene på Euronext Growth hadde nedskrivninger i 2019 og 2020, sammenlignet med øvrige selskaper på Oslo Børs.
- ▶ Selskapene på Euronext Growth som benytter IFRS gir mindre opplysninger om nedskrivninger enn de øvrige selskapene på Oslo Børs, uavhengig av om de har balanseført goodwill eller ikke.
- ▶ Selskaper som bruker GRS som regnskapsspråk gir vesentlig mindre opplysninger om nedskrivninger enn de som bruker IFRS.

Rapporteringspraksis Oslo Børs

- ▶ Årsrapporten har i snitt blitt én side lengre fra 2019 til 2020, mens regnskapene i gjennomsnitt er noe redusert i omfang i den samme perioden.
- ▶ Norske kroner brukes som presentasjonsvaluta av 66 % av selskapene, mens amerikanske dollar brukes av 27 %.
- ▶ GRS er fortsatt det mest utbredte regnskapsspråket i selskapsregnskapene, og andelen som bruker GRS har økt fra 2019 til 2020.
- ▶ Årsrapportene til 79 % av selskapene gis kun ut på engelsk, mens 8 % av selskapene kun publiserer årsrapporten på norsk. De resterende gir ut årsrapporten på begge språk.
- ▶ 92 % av selskapene på Oslo Børs publiserte delårsinformasjon for første kvartal 2021, og 81 % av disse benyttet IAS 34.
- ▶ 52 % av selskapene på Oslo Børs har balanseført utsatt skattefordel, og 77 % av disse har begrunnet balanseføringen i notene.

Rapporteringspraksis Euronext Growth

- ▶ Både regnskaper og årsrapporter er betydelig mer omfattende for selskaper notert på andre markedsplasser enn de som er notert på Euronext Growth.
- ▶ Selskapene på Euronext Growth avlegger regnskap omtrent samtidig med øvrige selskaper på Oslo Børs, selv om selskapene på Euronext Growth har en senere frist for avleggelse.
- ▶ Nesten halvparten av selskapene på Euronext Growth bruker IFRS, mens en tredjedel bruker GRS. 13 % bruker GRS for små foretak og 8 % bruker andre regnskapsspråk.
- ▶ 22 % av selskapene på Euronext Growth har byttet regnskapsspråk fra halvårsrapporten for 2020 eller informasjonsdokumentet for notering i 2020 til årsrapporten for 2020.
- ▶ 39 % av selskapene på Euronext Growth har balanseført utsatt skattefordel, men de begrunner balanseføringen i mindre grad enn det øvrige selskaper på Oslo Børs gjør.

Bakgrunn

EYs praksisundersøkelse er en årlig gjennomgang av regnskapspraksis blant foretakene notert på Oslo Børs. Undersøkelsen retter søkelyset mot trender og praksis på utvalgte områder. Formålet med praksisundersøkelsen er å bidra til en bedre forståelse av aktuelle regnskapsmessige problemstillinger.

Temaer

Regnskapsårene 2018 og 2019 var først og fremst preget av ikrafttredelsen av nye standarder for inntektsføring, leieavtaler og finansielle instrumenter, som berørte de aller fleste selskapene. Regnskapsåret 2020 var preget av en hendelse av en helt annen art, nemlig den globale pandemien. Med dette bakteppet har årets praksisundersøkelse vært tredelt:

1. Nedskrivninger

I årets praksisundersøkelse er nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler hovedtema. Omtale av indikatorer, herunder hvilken påvirkning klima og miljø og Covid-19 har hatt, opplysninger om sensitiviteter, hvilke typer eiendeler som har blitt nedskrevet og utviklingen i nedskrivninger fra 2019 til 2020, er forhold vi har undersøkt nærmere.

2. Euronext Growth

Den kraftige økningen i noteringer på Euronext Growth har fått mye oppmerksomhet det siste året. Selskapene som noteres på denne markedsplassen er ofte mindre modne enn selskapene notert på hovedlisten, og har større valgfrihet i valg av regnskapsspråk. Derfor har vi også gitt ulike sider ved disse selskapenes rapporteringspraksis oppmerksomhet i årets gjennomgang.

3. Formelle og andre forhold

I den tredje delen har vi gått gjennom formelle forhold som regnskapsspråk, presentasjonsvaluta og språk, samt regnskapenes og årsrapportenes omfang.

Utvalg

Vi har tatt utgangspunkt i regnskapene (konsernregnskap for de som utarbeider det og selskapsregnskap for de få som ikke utarbeider konsernregnskap) til selskapene notert på Oslo Børs' hovedliste, Euronext Expand og Euronext Growth. Vi har utelatt de selskapene som rapporterer etter et annet regnskapsspråk enn IFRS eller GRS, med unntak av i kartleggingen av regnskapsspråk på Euronext Growth. I tillegg har vi utelatt de selskapene som har blitt strøket etter årsslutt og de som ikke hadde avlagt årsregnskap per 25. mai 2021. Vi har også valgt å utelate selskapene som er klassifisert som finansielle selskaper i henhold til Euronexts oversikt, fordi disse selskapenes virksomhet generelt er så forskjellig fra øvrige selskaper at sammenligninger i mange tilfeller er mindre relevante. Tilsvarende er selskaper med avvikende regnskapsår holdt utenfor av praktiske årsaker. Observasjonene er hentet fra selskapenes årsregnskaper for 2020 og delårsrapporteringen for første kvartal 2021, og 2019-tallene omtalt i denne rapporten er basert på sammenligningstallene i årsregnskapene for 2020.

Nedskrivninger

Nedskrivninger er et stadig tilbakevendende tema som de fleste selskapene må ta stilling til ved hver regnskapsavleggelse. Utbruddet av Covid-19 har hatt betydelige følger for norsk næringsliv, og fremtidsutsiktene for mange har vært, og er fortsatt, usikre. Derfor var også nedskrivninger et særlig relevant tema i årsregnskapene for 2020.

I våre undersøkelser rundt nedskrivninger har vi tatt for oss de 197 selskapene på Oslo Børs som avla konsernregnskapet for 2020 etter IFRS, eller som ikke utarbeidet konsernregnskap, men som benyttet IFRS i selskapsregnskapet, uavhengig av hvilken markedsplass de var notert på.

Covid-19

IAS 36 *Verdifall på eiendeler* krever at et selskap ved hver regnskapsavleggelse vurderer om det foreligger indikasjoner på at eiendeler har falt i verdi. Dersom det foreligger slike indikationer, må selskapet teste om det er behov for nedskrivninger. Selskapet må vurdere et bredt spekter av indikationer, herunder endringer i selskapets markedsmessige eller økonomiske omgivelser. 133 av selskapene i utvalget i vår undersøkelse (67 %) har omtalt vurderingen av om det foreligger indikationer på nedskrivning.

For 2019-regnskapet var pandemien en hendelse etter balansedagen uten regnskapsmessig effekt. I fjorårets praksisundersøkelse så vi derfor på selskapenes omtale av Covid-19 i delårsrapporteringen for første kvartal 2020. Omtrent en tredjedel av selskapene i undersøkelsen omtalte Covid-19 i forbindelse med målingen av eiendeler som driftsmidler og immaterielle eiendeler. Samtlige selskaper omtalte pandemien i delårsregnskapet for første kvartal 2020. 44 % av selskapene oppga at Covid-19 hadde en negativ effekt på virksomheten, 2 % oppga at pandemien ga en positiv effekt, 6 % oppga at de hadde fått en blandet effekt, mens 48 % oppga at Covid-19 ikke hadde vesentlig effekt. Denne tendensen fikk vi senere bekreftet i en gjennomgang vi gjorde av halvårsregnskapene for 2020 i fjor høst.

Siden omtrent halvparten av selskapene i fjorårets praksisundersøkelse oppga negative effekter av Covid-19, var det forventet at en høy andel av selskapene i utvalget ville identifisere nedskrivningsindikatorer i løpet av 2020.

Både den Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet (ESMA) og Finanstilsynet i Norge har i sine uttalelser om prioriterte områder ved kontrollen av årsregnskapene for 2020 trukket frem nedskrivninger av ikke-finansielle eiendeler som et område som de forventet ville bli påvirket av pandemien^{1,2}. IAS 36 krever ikke eksplisitt at selskapene opplyser om hvilke nedskrivningsindikatorer de identifiserer, men Finanstilsynet inkluderte også indikatorer for nedskrivning som et underpunkt i oversikten over sine prioriteringer for 2020-regnskapet.

56 selskaper, eller 28 %, omtaler Covid-19 i forbindelse med nedskrivningene i 2020-regnskapene. Nesten samtlige av disse oppgir Covid-19-pandemien og dens effekter som en nedskrivningsindikator. Et eksempel på dette finnes i Jinhui Shipping and Transportation Lts årsregnskap for 2020, som gjengitt i figur 1. Selskapet omtaler hvordan Covid-19-pandemien medførte en reduksjon i selskapets inntekter, og at pandemien derfor ble vurdert å utgjøre en nedskrivningsindikator.

Impairment of owned vessels

In determining whether owned vessels are impaired or the event previously causing the impairment no longer exists, the Group has to exercise judgement in assessing whether there is any objective evidence of impairment or reversal of impairment. Given that dry bulk shipping market faced a challenging year amid the ongoing COVID-19 pandemic that significantly and negatively affected many industries and markets globally and the negative backdrop translated to a reduction in demand for dry bulk commodities including iron ore, coal and certain minor bulk cargoes. The poor business sentiment in early 2020 as affected by the outbreak of COVID-19 pandemic led to a reduction in chartering freight and hire revenue. The management considered that impairment indication of the Group's fleet existed at end of 2020.

Figur 1 | Utdrag fra Jinhui Shipping og Transportations årsrapport for 2020

1 ESMA. 2020. *Public Statement on European common enforcement priorities for 2020 annual financial reports*

2 Finanstilsynet, 2020. *Kontroll av noterte foretaks finansielle rapportering i 2020.*

Klima i liten grad omtalt

Næringslivets bevissthet rundt klimarelaterte spørsmål har vært sterkt økende den siste tiden. Dette har blant annet gjort seg gjeldende gjennom økt interesse for grønne investeringer, som vist for eksempel gjennom flere overtegnede børsnoteringer av fornybarselskaper på Euronext Growth, og EU-taksonomien for bærekraftige investeringer. Videre har det vært en betydelig utvikling innenfor bærekraftsrapportering. IFRS-stiftelsen (IFRS Foundation) vurderer å etablere et internasjonalt standardsettende organ for bærekraftsstandarder, og EU arbeider parallelt med å utarbeide egne rapporteringsstandarder for bærekraft.

Klimarelatert informasjon kan imidlertid også være relevant innenfor rammene av finansregnskapet. Dette har IASB blant annet belyst gjennom en artikkel fra 2019³, hvor styremedlem Nick Anderson skriver at opplysninger om hvordan klimarelaterte risikoer er hensyntatt i beregningen av gjenvinnbart beløp vil være relevante for brukerne av regnskapet dersom slike risikoer i vesentlig grad påvirker det gjenvinnbare beløpet. IASB utdypet i 2020 disse kravene gjennom opplæringsmateriale publisert på organisasjonens hjemmeside⁴. I dette materialet beskrives også hvordan klimarelaterte forhold i seg selv kan utgjøre nedskrivningsindikatorer, og at selskapene må opplyse

om hvilke omstendigheter som forårsaket nedskrivningen, herunder klimarelaterte forhold.

På tross av denne økte bevisstheten rundt klimarelaterte forhold fra både ulike brukergrupper og standardsetter er det svært få selskaper som gir slike opplysninger i finansregnskapet. Av selskapene i utvalget er det kun fire (2 %) som beskriver konkret hvordan klima er hensyntatt i nedskrivningstestene. Disse observasjonene sammenfaller godt med funn i Praksisundersøkelsen 2020, hvor det fremkom at svært få selskaper ga klimarelaterte opplysninger i regnskapet. På bakgrunn av dette er det mye som tyder på at selskapene notert på Oslo Børs enten anser klimarelaterte forhold som lite relevant for deres finansielle stilling og resultat eller foreløpig ikke har gjort inngående vurderinger av mulige effekter.

Finanstilsynet gjennomførte i 2020 er tematilsyn om bærekraftsrapportering, og slo blant annet fast at selskapene i liten grad opplyser om finansielle konsekvenser av risikoer knyttet til bærekraft og klimaendringer, og at få selskaper tar hensyn til mulige konsekvenser av klima i verdsettelse av eiendeler og forpliktelser⁵. Dette samsvarer godt med våre funn. Finanstilsynet har også omtalt temaet i sine prioriteringer for 2020-regnskapene.

3 IASB, 2019. *IFRS Standards and climate-related disclosures*

4 IASB, 2020. *Effects of climate-related matters on financial statements*.

5 Finanstilsynet, 2020. *Kartlegging av foretakenes bærekraftsrapportering*.

Covid-19

As a result of the outbreak of Covid-19 in 2020, all significant estimates and underlying assumptions to the accounting areas listed above have been reviewed in the light of this new situation. So far, Yara has not experienced any major disruption to its operations or experienced significant financial effects due to Covid-19. In addition to the accounting areas mentioned, Yara has also focused on estimates related to expected credit loss on trade receivables and on inventory valuation. Yara has not identified significant Covid-19 impact to these consolidated financial statements as of 31 December 2020.

Financial implications of climate change

Yara face significant risks and opportunities as a result of climate change and the governmental accelerated and decisive actions to reduce greenhouse gas (GHG) emissions

and to create low-carbon and climate-resilient economies. These risks and opportunities are integrated in the Group's risk management and strategy development processes, and risk mitigating actions and new business opportunities are currently being targeted and developed. Preparation of relevant scenario analyses is ongoing.

The risks of climate change for Yara's financial performance can be classified as transition risks or physical risks. Transition risks are risk to the Group that arise from the transition to a low-carbon and climate-resilient economy. Physical risks are risks to the Group that arise from the physical effects of climate change. These transition and physical risks can affect Yara in a multitude of ways and result in material adjustments to the carrying amounts of assets and liabilities. Significant judgment may be needed to estimate such adjustments

including, but not limited to, future re-assessment of useful lives of tangible and intangible assets as well as assumptions used as basis for impairment testing of such assets.

As of year-end 2020, any future financial impact to Yara of climate risks and opportunities is highly uncertain.

The risks and opportunities of climate change reflected in these financial statements refers, in all material respects, to the European Green Deal, a set of policy initiatives by the European Commission with the overarching aim of making Europe climate neutral in 2050. These risks and opportunities have been included in the impairment testing of tangible assets in Europe which are sensitive for impairment, and no impairment is recognized. For more information, see [note 4.7](#) Impairment on non-current assets.

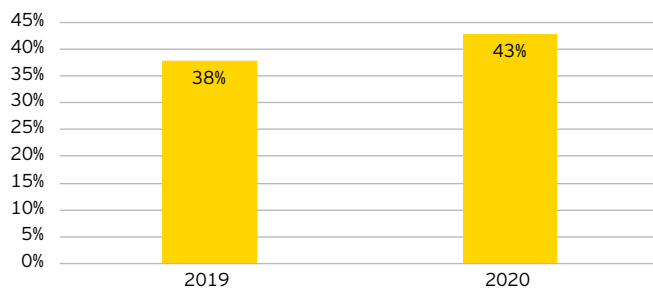
Figur 2 | Utdrag fra Yaras årsrapport for 2020

Yara International ASA og Equinor ASA var blant de få selskapene som omtalte klimarisiko i forbindelse med nedskrivningsvurderinger. At akkurat disse to selskapene har gitt opplysninger om klimarisiko er neppe tilfeldig, siden etterspørselen etter produktene disse selskapene selger vil påvirkes kraftig av blant annet fremtidige miljøtiltak. Et utdrag fra Equinors omtale av klimarisiko i nedskrivningstestene er gjengitt i figur 6 under.

I noten om estimatusikkerhet beskriver Yara blant annet hvordan risikoer og muligheter som følge av klimaendringer og myndigheters klimainitiativer har blitt hensyntatt i nedskrivningsvurderingen, som vist i figur 2. Videre beskriver selskapet at EU-initiativet som er omtalt som European Green Deal og de estimerte virkningene av dette, er hensyntatt i nedskrivningstestene for konsernets virksomhet i Europa.

Hvilke eiendeler ble nedskrevet?

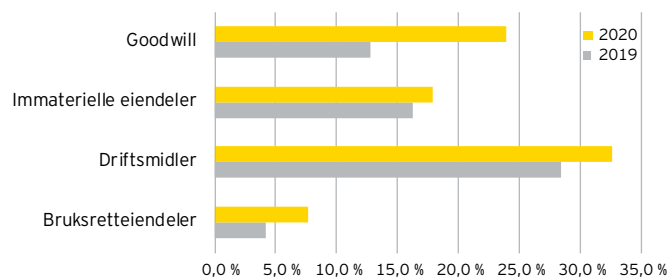
Utviklingen av nedskrivninger (se figur 3) gir en indikasjon på selskapenes finansielle situasjon. 85 selskaper, eller 43 %, hadde nedskrivninger i 2020. Det samme tallet var 75 (38 %) i 2019, en økning på 5 prosentpoeng. Selskapene som hadde nedskrivninger i 2020 skrev i gjennomsnitt ned 11 % av totalkapitalen sin. Dette er en oppgang fra 7 % i 2019, og dermed er det ikke bare antallet selskaper som har økt, men også den relative størrelsen på nedskrivningene som andel av selskapenes samlede eiendeler.

Figur 3 | Andel IFRS-rapporterende selskaper på Oslo Børs som hadde nedskrivninger

Som beskrevet over oppga et betydelig antall selskaper i årsregnskapene for 2020 at Covid-19-pandemien var en nedskrivningsindikator. Som nevnt over var pandemien i 2019-regnskapet en ikke-justerende hendelse etter balansedagen.

Med dette som bakteppe er det rimelig å forvente en økning i omfanget av nedskrivninger, særlig siden nesten av halvparten av selskapene vi undersøkte i fjorårets praksisundersøkelse opplyste at de ble negativt påvirket av pandemien. Denne forventningen bekreftes langt på vei av våre funn, som vist i figur 4, som viser fordelingen av eiendeler som ble nedskrevet i 2020 og 2019.

Figur 4 | Andel selskaper som har nedskrivninger - per eiendel

35 selskaper (18 %) hadde nedskrivninger av andre immaterielle eiendeler enn goodwill i 2020, opp fra 31 (16 %) i 2019. Videre gjennomførte 64 (33 %) av selskapene nedskrivninger på driftsmidler som er innenfor virkeområdet til IAS 16 *Eiendom, anlegg og utstyr*, en økning fra 54 (28 %) i 2019. 15 (8 %) av selskapene opplyste om at de hadde gjennomført nedskrivninger av bruksretteieendeler, en økning fra 8 (4 %) i 2019.

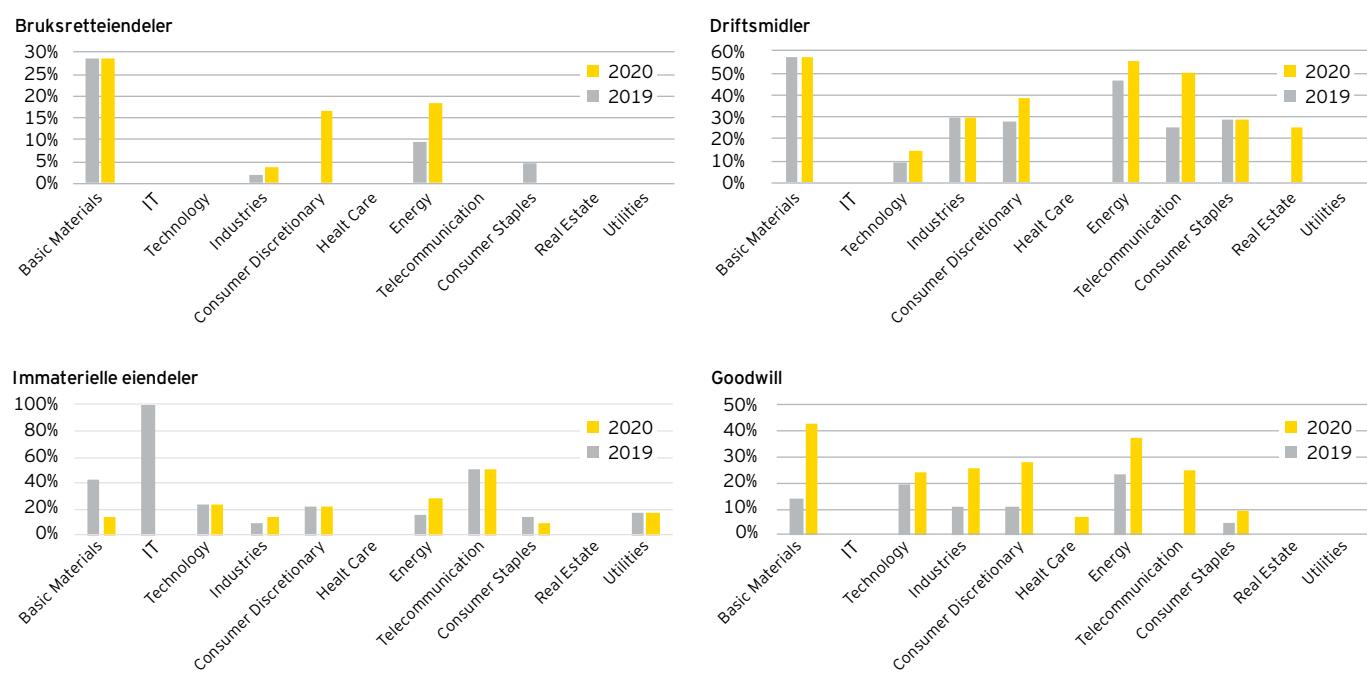
At bruksretteieendeler blir nedskrevet i mye mindre grad enn driftsmidler kan umiddelbart virke overraskende, ettersom noe av formålet med introduksjonen av IFRS 16 var å utjevne forskjellene mellom eide og leide eiendeler i større grad enn tidligere. Samtidig er mange bruksretteieendeler eiendeler som ikke genererer uavhengige inngående kontantstrømmer, men som inngår i en større kontantgenererende enhet. Det betyr at de testes som en del av denne større enheten. Et typisk eksempel er bruksretteieendelen som et selskap balansefører ved leie av kontorlokaler. Kontorlokaler som brukes i administrasjonen av egen virksomhet genererer normalt ikke uavhengige inngående kontantstrømmer, og må derfor ofte testes som del av en større enhet.

Nedskrivningstester av goodwill skal gjennomføres på det laveste nivået ledelsen følger opp goodwill på, forutsatt at dette ikke er en større del av virksomheten enn et driftssegment som definert i IFRS 8 *Driftssegmenter*. Goodwill inngår derfor i en

større kontantstrømgenererende enhet i nedskrivningstestene, noe som i noen tilfeller gir en form for «beskyttelse» mot nedskrivning. Til tross for dette var andelen selskaper som nedskrev goodwill i 2020 langt høyere enn i 2019, henholdsvis 24 % (selskaper) sammenlignet med 13 % (24 selskaper). At andelen av selskapene som har nedskrevet goodwill nesten doblet seg fra 2019 til 2020 illustrerer trolig først og fremst den økte usikkerheten som pandemien har ført med seg.

I enkelte bransjer har selskapene generelt mye nedskrivninger, for eksempel i Energy (som omfatter blant annet oljebransjen, kraft og offshore) og Basic Materials (som omfatter råvareprodusenter som Norsk Hydro, Borregaard og Yara). Samtidig som pandemien brøt ut i 2020 falt oljeprisen betydelig som følge av redusert etterspørsel, og dette påvirket både utvinning og frakt av olje negativt.

Også når det gjelder nedskrivninger av bruksretteieendeler utgjør Energy og Industrials en betydelig del av økningen i antall selskaper som har regnskapsført nedskrivninger. Den øvrige økningen i nedskrivninger gjelder tre selskaper i bransjen Consumer Discretionary, som blant annet består av detaljhandel og transport. Når det gjelder nedskrivninger av driftsmidler ser man imidlertid en større spredning. Selv om selskapene innen Energy står for en tredjedel av økningen fra 2019 til 2020, er de øvrige nedskrivningene av driftsmidler jevnt spredt over de ulike bransjene.

Figur 5 | Andel foretak med nedskrivninger i 2020 og 2019, per type eiendel og sektor

Sensitivities

Commodity prices have historically been volatile. Significant downward adjustments of Equinor's commodity price assumptions would result in impairment losses on certain producing and development assets in Equinor's portfolio including intangible assets that are subject to impairment assessment under IAS36, while an opposite adjustment could lead to impairment-reversals. If a decline in commodity price forecasts over the lifetime of the assets were 30%, considered to represent a reasonably possible change, the impairment amount to be recognised could illustratively be in the region of USD 11 billion before tax effects.

A future change in the trajectory of how the world acts with regards to implementing actions in accordance with the goals in the Paris agreement could, depending on the detailed characteristics of such a trajectory, have a negative impact on the valuation of Equinor's oil and gas assets. A calculation of a possible effect of using the prices in a sustainable development scenario as estimated by the International Energy Agency (IEA) could result in an impairment of around USD 6 billion before tax.

These illustrative impairment sensitivities, both based on a simplified method, assumes no changes to input factors other than prices; however, a price reduction of 30% or those representing the Sustainable Development Scenario is likely to result in changes in business plans as well as other factors used when estimating an asset's recoverable amount. These associated changes reduce the stand-alone impact on commodity price sensitivity. Changes in such input factors would likely include a reduction in the cost level in the oil and gas industry as well as offsetting foreign currency effects, both of which have historically occurred following significant changes in commodity prices. The illustrative sensitivities are therefore not considered to represent a best estimate of an expected impairment impact, nor an estimated impact on revenues or operating income in such a scenario. In comparison, following the amended assumptions described above in the accounting assumptions section and the decline in commodity prices, the impairment impact recognised is considerably lower. A significant and prolonged reduction in oil and gas prices would also result in mitigating actions by Equinor and its licence partners, as a reduction of oil and gas prices would impact drilling plans and production profiles for new and existing assets. Quantifying such impacts is considered impracticable, as it requires detailed technical, geological and economical evaluations based on hypothetical scenarios and not based on existing business or development plans.

Figur 6 | Utdrag fra Equinors årsrapport for 2020

Scenarioanalyser lite brukt

Uavhengig av hvordan et selskap blir påvirket av pandemien vil den for de fleste selskapene medføre økt usikkerhet og volatilitet. Denne usikkerheten kan overordnet sett tas inn i nedskrivningstesten på to måter – enten gjennom en justering av risikopremien i diskonteringsrenten eller gjennom justeringer av de fremtidige kontantstrømmene. ESMA har gjentatte ganger trukket frem at bruk av ulike scenarioer må vurderes som en metode for å reflektere usikkerheten rundt fremtidige kontantstrømmer^{6,7}. Tilsvarende har Finanstilsynet trukket frem «Håndtering av økt usikkerhet og bruk av scenarioanalyse» som et underpunkt i sine prioriteringer for kontrollen av 2020-regnskapene⁸.

Bruk av scenarioanalyser i nedskrivningstesten innebærer at et selskap identifiserer ulike scenarioer for mulige fremtidige kontantstrømmer og vektet disse basert på den antatte sannsynligheten for at de vil inntreffe. Vår gjennomgang viser at 13 selskaper, eller 7 % av alle selskapene i utvalget, omtaler scenarioanalyser i forbindelse med nedskrivningene. Et av disse selskapene er Equinor, som i nedskrivningsnoten sin beskriver sensitiviteten for endringer i estimatet på fremtidige priser på olje og gass, se figur 6. I sensitivitetsanalysen

beskriver Equinor blant annet at tiltak for å følge opp ulike lands forpliktelser under Paris-avtalen isolert sett kan bidra negativt ved at fremtidige priser kan bli lavere enn det som er lagt til grunn i selskapets nedskrivningstester.

I en del tilfeller er det imidlertid uklart om scenarioer er brukt i selve nedskrivningstesten, eller om scenarioer for eksempel har blitt brukt for å vurdere om en rimelig endring i forutsetningene for testen ville ha medført nedskrivning (sensitivitetsanalyse). Det er derfor uklart om selskapene som omtaler scenarioanalyser har brukt metoden til det formålet ESMA og Finanstilsynet har omtalt.

Opplysninger om forutsetninger

For goodwill og andre immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid krever IAS 36 at et selskap opplyser om vekstraten i fremtidige kontantstrømmer etter den detaljerte budsjettperioden og diskonteringsrenten. I tillegg skal det opplyses om hver av de viktigste andre forutsetningene for beregningen. Ved nedskrivningstesting av andre kontant-genererende enheter eller enkelte eiendeler er det ikke eksplisitte krav til å gi slike opplysninger, selv om standarden oppfordrer til det.

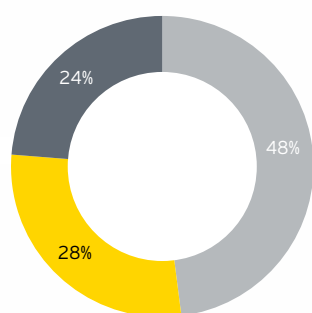
6 ESMA, 2020. *Public Statement on Implications of the COVID-19 outbreak on the half-yearly financial reports*

7 ESMA, 2020. *Public Statement on European common enforcement priorities for 2020 annual financial reports*

8 Finanstilsynet, 2020. *Kontroll av noterte foretaks finansielle rapportering i 2020.*

ESMA har blant annet trukket frem at forventninger om pandemiens varighet kan være en viktig forutsetning i nedskrivningstesten. Et konkret eksempel på dette er tidshorizonten for en retur til normale tilstander i selskapets bransje eller økonomiske omgivelser⁹. I slike tilfeller kan også sensitivitetsanalyser være aktuelle.

Blant de 197 selskapene i utvalget, har 103 (52 %) gitt opplysninger om forutsetninger, jf. figur 7. Det kan være flere årsaker til at 94 av selskapene (48 %) ikke har opplyst om forutsetninger, for eksempel at de ikke har balanseført goodwill, eller av slike opplysninger ikke er vesentlige. Drøyt halvparten av de 52 % har kun opplyst om diskonteringsrenten og vekstraten, mens de øvrige også har gitt opplysninger om andre viktige forutsetninger. De forutsetningene som går igjen hos flest selskaper er resultatmarginer (normalt EBIT- eller EBITDA-margin) og forventet utvikling i salgspriser eller dagrater.

■ Også andre forutsetninger ■ Kun diskonteringsrente og vekstrate ■ Nei

Figur 7 | Andel av selskapene som ga opplysninger om forutsetninger for nedskrivningstesten

I utvalget på 197 selskaper har 97 balanseført goodwill, mens 100 selskaper har ikke balanseført goodwill. Om vi kun ser på de selskapene som har balanseført goodwill har 79, eller 81 %, av selskapene gitt opplysninger om diskonteringsrente og vekstrate, mens 39 selskaper, eller 40 %, også har opplyst om andre viktige forutsetninger. Blant de 100 selskapene som ikke har balanseført goodwill er det 24 selskaper, eller 24 %, som har opplyst om diskonteringsrente og vekstrate, mens 8 selskaper, eller 8 %, også har opplyst om andre viktige forutsetninger. Om de betydelig lavere andelene blant selskapene som ikke har balanseført goodwill skyldes at slike opplysninger rett og slett ikke er vesentlige, eller om det skyldes at selskapene i liten grad gir opplysninger som ikke oppleves som påkrevd, vites ikke.

Av de 24 selskapene som nedskrev goodwill i 2020, var det kun ett selskap som ikke opplyste om diskonteringsrente og vekstrate. Ni av selskapene hadde gitt detaljerte opplysninger om andre forutsetninger. At selskaper unnlater å gi opplysninger om andre forutsetninger kan i noen tilfeller trolig forklares ut fra vesentlighet. Det er imidlertid interessant at nesten samtlige selskaper som hadde goodwillnedskrivninger ikke anså andre forutsetninger enn diskonteringsrente og vekstrate som sentrale og dermed gjenstand for opplysningsplikt.

I bransjer hvor det er vanlig å teste enkelteidendeler for nedskrivning, som eksempelvis shipping (fordelt over Energy- og Industrials-sektorene på Oslo Børs), har en betydelig andel av selskapene fulgt IASBs oppfordring og gitt detaljerte

9 ESMA. 2020. *Public Statement on European common enforcement priorities for 2020 annual financial reports*

Key assumptions have been used when conducting impairment tests for mobile drilling units

	Deepsea Atlantic	Deepsea Stavanger	Deepsea Aberdeen	Deepsea Nordkapp
	6G Semi	6G Semi	6G Semi	6G Semi
Weighted Average Cost of Capital (WACC)	9.2%	9.2%	9.2%	9.2%
Firm contract days	659	150	1,412	538
Firm contract day rates (weighted average)	309	295	360	344
Future normalised base case day rates - at full market recovery	400	400	400	400
Financial utilisation in normalised period	95%	95%	95%	95%

Figur 8 | Utdrag fra Odfjell Drillings årsrapport for 2020

opplysninger om forutsetningene i nedskrivningstesten. En annen årsak som trolig har medvirket til at flere selskaper gir slike opplysninger er det generelle kravet under IFRS om å opplyse om kilder til forutsetninger for fremtiden og andre kilder til estimeringsusikkerhet. Et av foretakene som har gitt opplysninger om utvalgte sentrale forutsetninger er Odfjell Drilling, som vist i figur 8. Her fremgår de ulike forutsetningene for hver enkelt rigg, slik at brukeren av regnskapet får informasjon om forutsetningene på eiendelsnivå.

Opplysninger om budsjettperiode

I tillegg til å måtte opplyse om diskonteringsrente, vekstrate og andre viktige forutsetninger, krever IAS 36 at det opplyses om lengden på den delen av fremskrivningsperioden som er basert på budsjetter. Dette kravet gjelder for kontantgenererende enheter som det har blitt allokert goodwill til. I øvrige tilfeller oppfordrer standarden til at slike opplysninger gis, men krever det ikke.

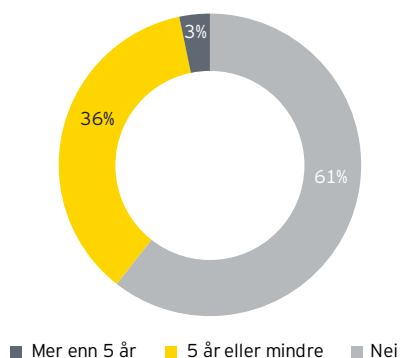
101 selskaper, eller 52 %, har opplyst hvor lang budsjettperiode de har lagt til grunn for utarbeidelsen av nedskrivningstesten. Blant de 97 selskapene som har balanseført goodwill har 79 selskaper, eller 81 %, gitt slike opplysninger, sammenlignet med 22 selskaper, eller 22 %, blant de 100 selskapene som ikke har balanseført goodwill. Lengden på den oppgitte budsjettperioden varierer betydelig, men 89 (92 %) av de 97 selskapene som har oppgitt budsjettperiode, har benyttet en periode på mellom to og fem år. De resterende åtte selskapene har budsjettperioder som overstiger fem år for én eller flere kontantgenererende enheter. Denne fordelingen er vist i figur 9.

Skillet mellom de selskapene som har budsjettperioder på over fem år og de som ikke har det, er interessant fordi IAS 36 kun tillater bruk av budsjettperioder på over fem år «dersom ledelsen er sikker på at de er pålitelige, og den på bakgrunn av tidligere erfaringer kan dokumentere sin evne til å gi korrekte

prognoser av kontantstrømmer over en slik lengre periode.»¹⁰ På bakgrunn av denne begrensningen krever standarden også at et selskap begrunner hvorfor en periode over fem år er berettiget.

Vår gjennomgang tilsier at enkelte av begrunnelsene er mindre tydelige. Flere avgrenser budsjettperioder over fem år til ett bestemt segment, eller forklarer hvilke forutsetninger de har lagt til grunn i den forlengede perioden. Omtalen av grunnlaget for pålitelige estimater for en periode på mer enn fem år og hvilke tidligere erfaringer det bygges på er i flere tilfeller tynn eller fraværende.

Figur 9 | Opplyst budsjettperiode i nedskrivningstesten

Mange opplyser om sensitivitet

I den grad en endring (innenfor et rimelig mulighetsområde) i en av forutsetningene som er lagt til grunn i nedskrivningstesten ville ha ført til at en eiendel måtte nedskrives, krever IAS 36 at det skal opplyses om dette. Dette er kun påkrevd ved testing av kontantgenererende enheter som har goodwill eller andre immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid allokert til seg. For andre eiendeler er det bare en oppfordring.

108 av de 197 selskapene i utvalget, eller 55 %, har opplyst om sensitiviteter. Andelen er ikke overraskende høyest for de 97 selskapene som har balanseført goodwill, hvor 76 selskaper, eller 78 %, har gitt opplysninger om sensitivitet. Blant de 100 selskapene som ikke har balanseført goodwill har 33 selskaper, eller 33 %, gitt sensitivitetsopplysninger. Av de som har opplyst om dette er det forutsetninger som resultatmarginer og diskonteringsrente som oftest opplyses om, men påvirkningen av Covid-19 på de enkelte forutsetningene, for eksempel når et selskap forventer å kunne gjenoppta ordinær drift, omtales sjeldent.

Aker BP er ett av selskapene som gir sensitivitetsopplysninger i forbindelse med nedskrivningstesten av goodwill, som vist i figur 10. Denne sensitivitetsanalysen bygger videre på forutsetningene selskapet har opplyst om ellers i nedskrivningsnoten, og viser hvilken effekt en positiv eller negativ økning i de enkelte forutsetningene ville ha hatt på periodens nedskrivning av goodwill.

Sensitivity analysis
The table below shows how the impairment or reversal of impairment of assets and technical goodwill would be affected by changes in the various assumptions, given that the remaining assumptions are constant. The CGU's impacted are Ula/Tambar, Ivar Aasen and Alvheim.

Assumption (USD 1 000)	Change	Change in goodwill impairment after	
		Increase in assumption	Decrease in assumption
Oil and gas price forward period	+/- 50 %	-171 841	605 232
Oil and gas price long-term	+/- 20 %	-171 841	351 629
Production profile (reserves)	+/- 5 %	-133 225	133 225
Discount rate	+/- 1 % point	68 234	-73 544
Currency rate USD/NOK	+/- 2.0 NOK	-152 416	412 548
Inflation	+/- 1 % point	-145 025	131 350

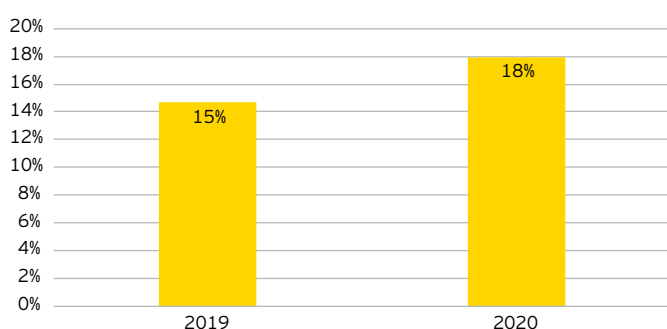
Although illustrative impairment sensitivity assumes no changes to other input factors, a price reduction of 20% is likely to result in changes in business plans as well as other factors used when estimating an asset's recoverable amount. Changes in such input factors would likely significantly reduce the actual impairment amount compared to the illustrative sensitivity above.

Figur 10 | Utdrag fra Aker BPs årsrapport for 2020

10 IAS 36 paragraf 35.

Nedskrivning på Euronext Growth

I omtalen over har vi kun tatt for oss nedskrivning blant selskapene på Oslo Børs som utarbeider konsernregnskap, eller selskapsregnskap dersom de ikke avlegger konsernregnskap, etter IFRS. Standarden for nedskrivning under GRS, NRS (F) *Nedskrivning av anleggsmidler* er langt på vei harmonisert med IAS 36. I henhold til både regnskapsloven og den norske standarden skal det også gis opplysninger om forutsetninger lagt til grunn for nedskrivning, uavhengig av om nedskrivningen gjelder en enkelteiendel eller en større kontantgenererende enhet. Opplysningskravet gjelder imidlertid kun dersom et selskap har hatt nedskrivninger i perioden.

Figur 11 | Andel selskaper på Euronext Growth som hadde nedskrivninger

Figur 11 viser andelen av selskapene på Euronext Growth som utarbeider konsernregnskap, eller selskapsregnskap dersom de ikke avlegger konsernregnskap, etter IFRS, GRS eller GRS for små foretak, og som nedskrev eiendeler i 2019 og 2020. Disse andelenene er under halvparten av andelen vi har observert for alle IFRS-rapporterende selskaper på Oslo Børs, som vist i figur 3. En mulig forklaring på dette er at verdien av vekstselskaper ofte knytter seg til fremtidige inntekter på mellomlang og lang sikt, og derfor påvirkes i mindre grad av midlertidige korte svingninger som det pandemien representerer. Flere av selskapene på Euronext Growth har ingen, eller små, inntekter på det nåværende tidspunkt, og virkningen av pandemien kan derfor være mindre utslagsgivende.

Det er ingen betydelige forskjeller mellom de selskapene på Euronext Growth som utarbeider regnskapet etter IFRS, og de som bruker GRS eller GRS for små foretak. Dette er ikke overraskende, tatt i betraktning at de er underlagt svært like nedskrivningsregimer.

Omfanget av opplysninger som gis blant selskapene på Euronext Growth som utarbeider regnskap i henhold til IFRS er klart mindre enn blant selskapene med samme regnskapsspråk på hele Oslo Børs, som det fremgår av figur 12 under. Mens 103 (52 %) av de sistnevnte opplyser om forutsetningene benyttet i nedskrivningstestene, er det 12, eller 32 %, av de IFRS-rapporterende selskapene på Euronext Growth som gjør det, og kun ett (3 %) av de 37 GRS-rapporterende selskapene. Ti av de 37 GRS-rapporterende selskapene benyttet GRS for små foretak. For disse selskapene er det ingen eksplisitte krav om å opplyse om forutsetningene i nedskrivningstesten, og ingen av disse ti selskapene har gitt slike opplysninger. Om man kun ser på de IFRS-rapporterende selskapene, har 79 (81 %) av selskapene som benytter IFRS på Oslo Børs som helhet og som har balanseført goodwill gitt slike opplysninger. Tilsvarende andel blant de IFRS-rapporterende selskapene på Euronext Growth med goodwill er 67 % (8 selskaper). Det er altså en noe lavere andel av selskapene som gir opplysninger om forutsetningene, men det er også en vesentlig lavere andel av selskapene på Euronext Growth som har balanseført goodwill – 27 %, sammenlignet med 45 % for Oslo Børs som helhet.

Dette mønsteret er tilnærmet likt for opplysninger om budsjettperiode og sensitiviteter, som er gitt av henholdsvis 101 selskaper (52 %) og 108 selskaper (55 %) blant de IFRS-rapporterende selskapene på Oslo Børs som helhet, sammenlignet med 12 (32 %) blant de IFRS-rapporterende selskapene på Euronext Growth. Igjen er det kun ett (3 %) av 37 GRS-rapporterende selskaper som har gitt slike opplysninger. Blant de IFRS-rapporterende selskapene med balanseført goodwill på Euronext Growth er det 58 % (7 selskaper) og 75 % (9 selskaper) som har gitt opplysninger om henholdsvis budsjettperiode og sensitiviteter, sammenlignet med henholdsvis 81 % (79 selskaper) og 78 % (76 selskaper) for alle de IFRS-rapporterende selskapene på Oslo Børs.

Blant de GRS-rapporterende selskapene på Euronext Growth er det kun ett av åtte selskaper (13 %) med balanseført goodwill som har gitt noen av de ovennevnte opplysningene. Opplysningene som gis om nedskrivningstestene under GRS er dermed vesentlig mindre omfattende enn under IFRS. Dette skyldes trolig både at opplysningskravene under GRS kun gjelder dersom et selskap har nedskrivninger, i tillegg til at de ikke klargjør hvilken type forutsetninger det skal opplyses om.

	Alle IFRS-rapporterende selskaper på Oslo Børs					IFRS-rapporterende selskaper på Euronext Growth			
	Balansført goodwill		Ikke balansført goodwill		Balansført goodwill		Ikke balansført goodwill		
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	
Opplyst om diskonteringsrente og vekstrate?	Nei	18	19 %	76	76 %	4	33 %	21	84 %
	Ja	79	81 %	24	24 %	8	67 %	4	16 %
Opplyst om andre forutsetninger?	Nei	58	60 %	92	92 %	9	75 %	23	92 %
	Ja	39	40 %	8	8 %	3	25 %	2	8 %
Opplyst om budsjettperiode?	Nei	18	19 %	78	78 %	5	42 %	20	80 %
	Ja	79	81 %	22	22 %	7	58 %	5	20 %
Opplyst om sensitivitet?	Nei	21	22 %	67	67 %	3	25 %	13	52 %
	Ja	76	78 %	33	33 %	9	75 %	12	48 %

Figur 12 | Opplysninger om nedskrivninger blant IFRS-rapporterende selskaper på hele Oslo Børs og Euronext Growth

Tatt i betraktning at andelen IFRS-rapporterende selskaper på Euronext Growth som hadde nedskrivninger i 2020 er betydelig lavere enn for Oslo Børs som helhet er det ikke urimelig at den førstnevnte gruppen også gir et mindre omfang av opplysninger. Det er imidlertid overraskende

at kun ett GRS-rapporterende selskap ga opplysninger om nedskrivningstesten, herunder om forutsetningene som er lagt til grunn, siden regnskapsloven og NRS (F) *Nedskrivning av anleggsmidler* eksplisitt krever at selskapene som har nedskrivninger gir slike opplysninger.

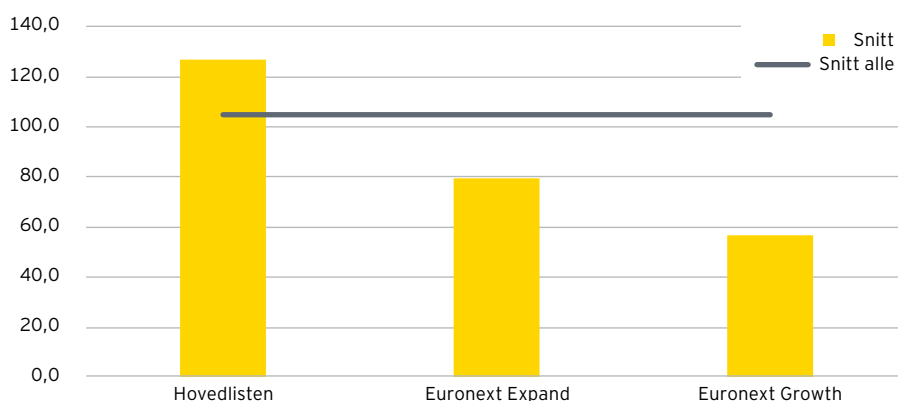
Rapporterings- praksis

Årsrapportenes omfang

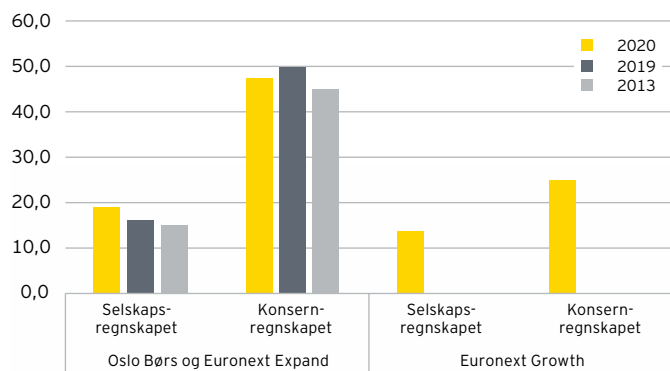
I tidligere praksisundersøkelser har vi kartlagt omfanget av årsrapportene, konsernregnskapet og selskapsregnskapet. I lys av den økende populariteten til Euronext Growth har vi i år i tillegg valgt å se nærmere på forskjellene mellom de tre markedsplassene på Oslo Børs.

Figur 13 | Antall sider i årsrapportene, per markedsplass

Som vist i figur 13 er gjennomsnittlig antall sider i årsrapportene for hele Oslo Børs på 105 sider. Selskapene notert på hovedlisten har en årsrapport som i gjennomsnitt er på 127 sider, mens de på Euronext Growth i gjennomsnitt har en rapport som er på 57 sider, altså 60 sider kortere enn snittet på hovedlisten. Den gjennomsnittlige årsrapporten blant selskapene på Euronext Expand er på 79 sider. I fjorårets praksisundersøkelse fant vi at det gjennomsnittlige sidetallet for Oslo Børs' hovedliste og Euronext Expand samlet var på 119 sider. I 2020 har dette tallet steget svakt til 121 sider.

Det er betydelige variasjoner i lengden på årsrapporten blant selskapene i utvalget vårt. Det med lengst årsrapport hadde 370 sider (full IFRS, notert på hovedlisten), mens den korteste er på 8 sider (GRS for små foretak, kun selskapsregnskap, notert på Euronext Growth). Blant selskapene notert på Euronext Growth som avlegger konsernregnskap etter IFRS er den gjennomsnittlige lengden på årsrapporten 78 sider, omtrent det samme som blant de på Euronext Expand.

Figur 14 | Utviklingen i selskaps- og konsernregnskapene

Figur 14 viser at utviklingen i konsern- og selskapsregnskapene går i ulike retninger. Det gjennomsnittlige konsernregnskapet har det siste året blitt 2,5 sider kortere for selskapene på hovedlisten og Euronext Expand. Til sammenligning var det gjennomsnittlige konsernregnskapet 45 sider i 2013, altså lavere enn i både 2019 og 2020. At snittet gikk ned i 2020 er interessant, siden det er et brudd med trenden de siste årene, hvor innføringen av de store nye standardene har resultert i mer omfattende noter. Samtidig har selskapsregnskapene for den samme gruppen økt med tre sider, fra 16 i 2019 til 19 i 2020, uten at vi ser noen åpenbar årsak til denne økningen. Det tilsvarende gjennomsnittet var 15 sider i 2013, så økningen er en del av en flerårig trend. Selskapsregnskaper

etter GRS for små foretak er i snitt ti sider, mens de tilsvarende gjennomsnittene for GRS og forenklet IFRS er henholdsvis 15 og 16 sider. Selskapsregnskaper utarbeidet etter IFRS er lengst, med et gjennomsnitt på 23 sider. Det er dermed en tydelig sammenheng mellom regnskapsspråk og omfang, som ikke er overraskende tatt i betraktning av at IFRS har de klart mest omfattende (eksplisitte) notekravene, mens GRS for små foretak har de minst omfattende notekravene.

Som nevnt over har årsrapportene for selskapene på hovedlisten og Euronext Expand i snitt økt med to sider (fra 119 til 121) fra 2019 til 2020, mens antall sider i konsern- og selskapsregnskapene samlet sett bare har økt med en halv side. At veksten i omfanget av årsrapportene er høyere enn veksten i omfanget av regnskapene er i tråd med våre observasjoner i fjorårets praksisundersøkelse. En mulig forklaring på dette kan være at det de senere årene har blitt et større søkelys på bærekraftsrapportering fra investorer og andre regnskapsbrukere, noe som fører til at denne informasjonen utvides i årsrapporten.

Dato for publisering av årsrapporten

Tiden mellom balansedato og publisering av årsrapporten kan gi en indikasjon på hvor gode et selskaps interne prosesser er. I tabell 1 sammenlignes antall dager mellom balansedato

og dato for publisering blant selskapene notert på Oslo Børs' hovedliste og Euronext Expand i 2019 og 2020.

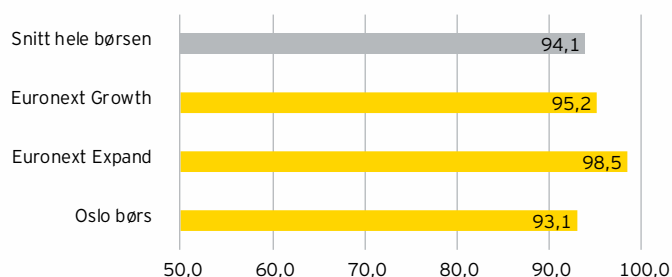
2020-regnskapet			2019-regnskapet		
Snitt	Flest	Færrest	Snitt	Flest	Færrest
94	120	33	88	136	30

Tabell 1 | Antall dager mellom balansedato og dato for publisering av årsrapportene for selskapene på hovedlisten og Euronext Expand

Endringene i tallene fra 2019 til 2020 er interessante av flere årsaker. Perioden rundt avleggelsen av 2019-regnskapet var uvanlig av mange grunner, og som følge av pandemien besluttet både ESMA og Finanstilsynet at sanksjoner mot børsnoterte de selskapene som publiserte regnskaper etter den ordinære fristen 30. april, altså 120 dager etter balansedato, ikke ville bli ilagt sanksjoner. Dette forklarer hvorfor det siste selskapet avla 2019-regnskap 136 dager etter balansedato, eller midt i mai. Det ble ikke gitt en tilsvarende utsettelse for 2020-regnskapet, og i 2021 publiserte alle selskapene regnskap innen 120 dagers-fristen.

På den ene siden er det overraskende at det gjennomsnittlige antall dager fra balansedato til publisering av regnskapet har økt med seks dager, fordi det ikke ble gitt noen åpning for utsettelse i 2020, og fordi regnskapsavleggelsen

ikke ble avbrutt av pandemien utbrudd. Samtidig har det vært krevende at avleggelsen av 2020-regnskapet for mange selskaper ble gjennomført delvis eller helt fra hjemmekontor. Dette, sammen med at mange selskaper trolig var ferdig eller nær ferdig med det vesentligste av regnskapsavleggelsen for 2019 da pandemien brøt ut, kan forklare at avleggelsesprosessen var mer tidkrevende i 2020. Videre er det, i denne sammenheng, verdt å merke seg at få selskaper faktisk benyttet seg av muligheten til å utsette regnskapsavleggelsen for 2019. En siste delforklaring kan også være at det var tidligere påske i 2021.

Figur 15 | Antall dager mellom balansedato og publisering av årsregnskapet for 2020

Figur 15 viser at det er relativt liten variasjon mellom de ulike handelsplassene når det gjelder antall dager mellom

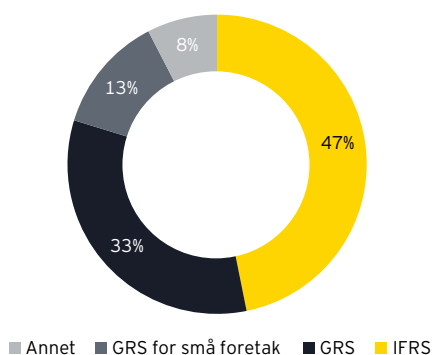

balansedato og publisering av årsregnskapet. Selskapene notert på hovedlisten bruker i snitt halvannen dag mindre enn de som er notert på Euronext Growth (uavhengig av regnskapsspråk), og omtrent fem dager mindre enn de som er notert på Euronext Expand. Snittet for hele utvalget ligger på 94 dager, noe som tilsier at den «gjennomsnittlige» årsrapporten publiseres i månedsskiftet mars/april.

At selskapene på Euronext Growth i snitt publiserer regnskapene sine omtrent samtidig med de på Oslo Børs' hovedliste er interessant, særlig i lys av at fristen for å publisere årsregnskap for foretak notert på Euronext Growth er 31. mai – én måned senere enn for selskaper notert på hovedlisten eller Euronext Expand. På den ene siden er Euronext Growth-selskapene typisk mindre, noe som tilsier en enklere regnskapsavleggelsesprosess. På den andre siden er mange av dem unge selskaper med færre ressurser og mindre erfaring med regnskapsavleggelse som noterte selskaper.

IFRS mest utbredt på Euronext Growth

Selskapene notert på Oslo Børs og Euronext Expand er pålagt å benytte IFRS, og regnskapsspråk er derfor ikke en aktuell problemstilling for disse. I det følgende har vi derfor kun inkludert selskaper på Euronext Growth i utvalget.

Figur 16 | Regnskapsspråk i konsernregnskaper på Euronext Growth

Figur 16 viser fordelingen av regnskapsspråk i konsernregnskapet, eller selskapsregnskapet for de som ikke avlegger konsernregnskap. IFRS er det klart mest utbredte regnskapsspråket, og benyttes av 37 (47 %) av selskapene, etterfulgt av GRS, som benyttes av 27 (33 %). Ytterligere 10 selskaper (13 %) bruker GRS for små foretak, mens de siste 6 selskapene (8 %) bruker et annet regnskapsspråk, for eksempel US GAAP eller dansk GAAP.

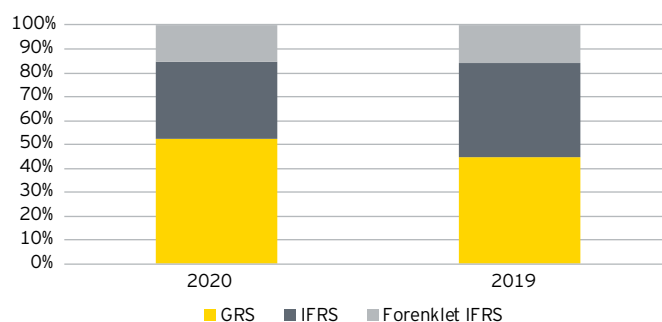
I NRS 8 *God regnskapskikk for små foretak* fremgår det at noe av bakgrunnen for å lempe på kravene for små foretak er at det er færre eksterne brukergrupper av disse regnskapene,

sammenlignet med større selskapers regnskaper. Dette tilsier at lovgiver og standardsetter neppe så for seg noterte selskaper når de etablerte en kategori for små foretak, og at kravene dermed ikke er ment å dekke informasjonsbehovet til de brukergruppene et notert selskap har. At flere av selskapene på Euronext Growth likevel bruker GRS for små foretak er derfor en interessant observasjon.

17 (22 %) av selskapene på Euronext Growth har endret regnskapsspråk fra informasjonsdokumentet benyttet ved notering på markedsplassen i løpet 2020 eller halvårsrapporten for 2020, til årsrapporten for 2020. Av disse 17 selskapene har 12 byttet til IFRS, fra enten GRS, GRS for små foretak eller et utenlandsk regnskapsspråk. De fem siste har gått over fra GRS for små foretak til GRS for øvrige foretak.

GRS fortsatt mest populært i selskapsregnskapet

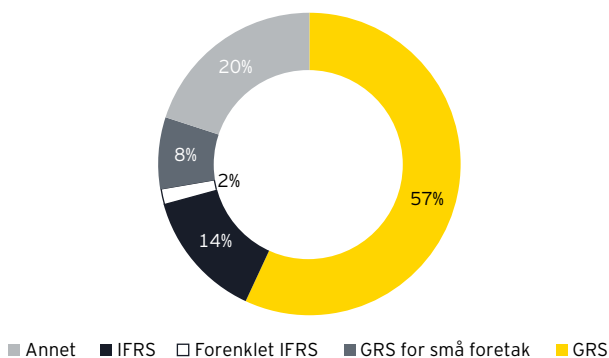
For foretak notert på hovedlisten og Euronext Expand og som avlegger konsernregnskap etter IFRS er det ingen begrensninger på hvilke regnskapsspråk selskapet kan anvende i selskapsregnskapet (selskaper som ikke avlegger konsernregnskap plikter derimot å avlegge selskapsregnskapet etter IFRS). Figur 17 viser fordelingen mellom selskapene på hovedlisten og Euronext Expand som benytter GRS, IFRS eller forenklet IFRS i selskapsregnskapet. Figuren viser at andelen selskapsregnskaper avlagt i henhold til GRS har økt noe fra 2019, på bekostning av IFRS. Andelen som benytter forenklet IFRS er nær uendret fra 2019 til 2020.

Figur 17 | Regnskapsspråk benyttet i selskapsregnskapet på hovedlisten og Euronext Expand

Økningen i GRS-andelen på bekostning av IFRS bryter med et mønster vi har observert over flere år, hvor andelen IFRS-rapporterende selskaper har økt jevnt, mens andelen GRS-rapporterende har sunket. Årsaken til dette er trolig sammensatt. Flere selskaper som benyttet IFRS i 2019-regnskapet har blitt slettet i løpet av 2020, mens flere som benytter GRS har blitt notert. I tillegg har et fåtall selskaper byttet regnskapsspråk i selskapsregnskapet.

Også på Euronext Growth er GRS det mest utbredte regnskapsspråket i selskapsregnskapet, og benyttes av 37 (57 %) av selskapene, som vist i figur 18. Den nest største kategorien er andre regnskapsspråk enn de som er tillatt brukt av norske selskaper, som US GAAP, dansk GAAP og andre. At andelen med andre regnskapsspråk i selskapsregnskapet er 20 % (13 selskaper), sammenlignet med 8 % (6 selskaper) i konsernregnskapet, jf. figur 16 over, skyldes at utenlandske selskaper i større grad enn norske bruker IFRS i konsernregnskapet.

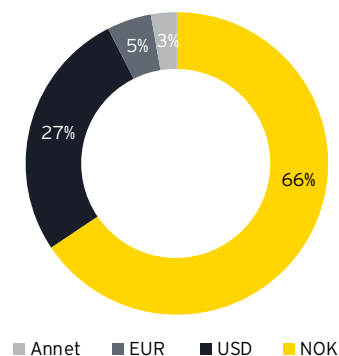
Figur 18 | Fordelingen av regnskapsspråk i selskapsregnskapene på Euronext Growth

IFRS benyttes av ni selskaper (14 %), GRS for små foretak av fem (8 %), og forenklet IFRS av ett (2 %) av selskapene. IFRS-andelen er omtrent på samme nivå som tilsvarende andel på hovedlisten og Euronext Expand, tatt i betraktning at IFRS-andelen i konsernregnskapene på Euronext Growth er under halvparten av hva den er på de to førstnevnte markedsplassene, hvor bruk av IFRS er påkrevd i konsernregnskapet.

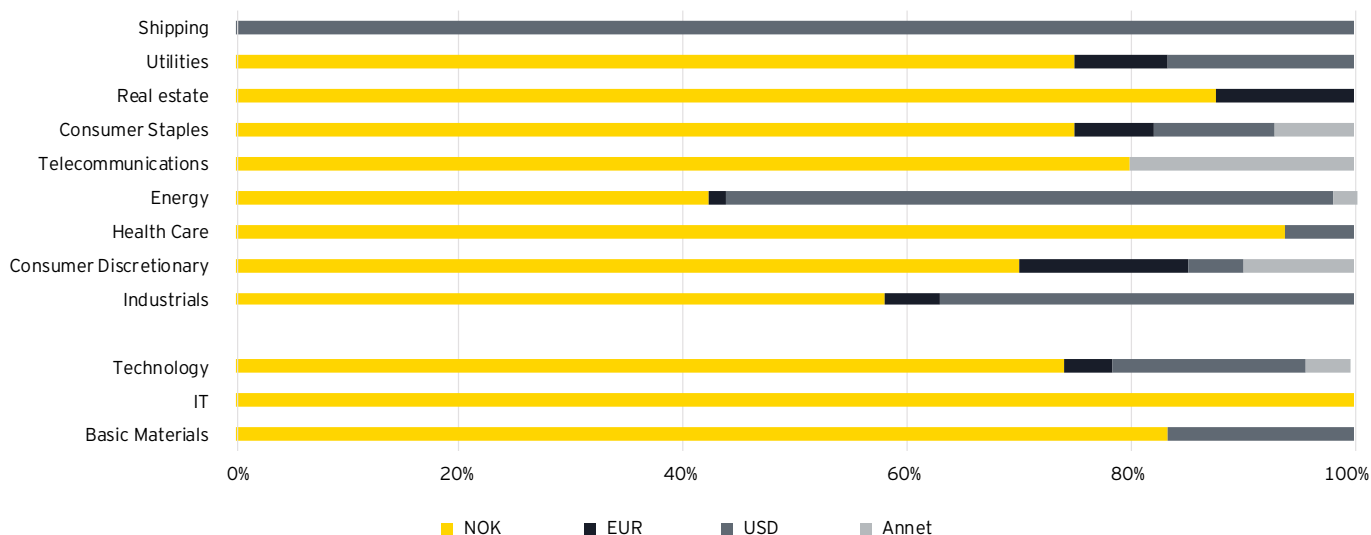
Norske kroner vanligste presentasjonsvaluta

Vi har også undersøkt fordelingen av presentasjonsvaluta i konsernregnskapet på de tre markedsplassene på Oslo Børs. Etter IFRS og forenklet IFRS er det fritt valg av presentasjonsvaluta. Regnskapsloven begrenser imidlertid valgmulighetene for selskapene som benytter GRS eller GRS for små foretak til norske kroner, euro eller regnskapsvalutaen. Med dette bakteppet har vi kartlagt selskapenes valg av presentasjonsvaluta, både i forhold til regnskapsspråk, men også andre forhold som bransje.

Ikke overraskende domineres bildet av norske kroner, amerikanske dollar og euro. Figur 19 viser at 153 (66 %) av selskapene presenterer sine resultater i norske kroner, mens 62 (27 %) presenterer tall i amerikanske dollar og 11 (5 %) presenterer sine tall i euro. De resterende 6 (3 %) av selskapene presenterer regnskapet i enten danske kroner, svenske kroner eller kanadiske dollar.

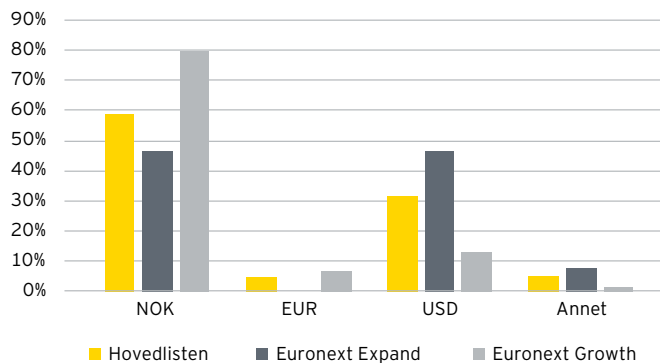
Figur 19 | Utbredelse av presentasjonsvalutaer på Oslo Børs

Figur 20 | Valg av presentasjonsvaluta på Oslo Børs, per sektor

Det er betydelige forskjeller mellom ulike bransjer, som vist i figur 20. I Energy-sektoren bruker over halvparten av selskapene USD som presentasjonsvaluta. Også i Industrials-sektoren er andelen høy, med 37 % av selskapene. At USD er utbredt i disse bransjene er ikke overraskende, ettersom dette er bransjer hvor den funksjonelle valutaen eller regnskapsvalutaen ofte er USD, eller i hvert fall en stor del av transaksjonene skjer i USD, som for eksempel olje og shipping. I motsatt ende finner vi IT-sektoren, hvor alle selskapene benytter NOK. Den høyeste andelen med euro som presentasjonsvaluta finner vi i sektoren Customer Discretionary.

Fordelingen er imidlertid ujevn mellom de tre markedsplassene på Oslo Børs. Som figur 21 viser er NOK den dominerende presentasjonsvalutaen på hovedlisten, hvor den brukes av 97 selskaper (59 %) og på Euronext Growth, hvor den brukes av 63 selskaper (79 %). På Euronext Expand er det åtte selskaper (47 %) som bruker NOK som presentasjonsvaluta og åtte selskaper (47 %) som bruker USD. Dette henger trolig sammen med bransjefordelingen på Euronext Expand – bransjene Industrials og Energy, altså de to bransjene hvor USD er mest utbredt som presentasjonsvaluta, er overrepresentert på denne markedsplassen sammenlignet med Oslo Børs som helhet.

Figur 21 | Valg av presentasjonsvaluta på Oslo Børs, per markedsplass

At andelen NOK-rapporterende selskaper er betydelig høyere på Euronext Growth skyldes trolig i stor grad bransjesammensetningen. Mens de USD-dominerte sektorene Energy og Industrials utgjør henholdsvis 25 % (40) og 31 % (51) av selskapene på Oslo Børs' hovedliste, utgjør de langt færre av selskapene på Euronext Growth, henholdsvis 17% (13) og 14% (11).

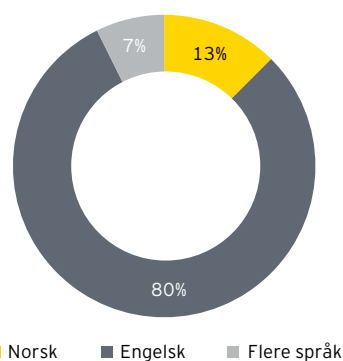
Som nevnt over er det under forenklet og full IFRS valgfritt hvilken presentasjonsvaluta man bruker, mens et selskap under GRS kun kan velge norske kroner, euro eller regnskapsvalutaen. Blant de som har valgt IFRS som regnskapspråk har 25 (69 %) valgt NOK som presentasjonsvaluta, 3 (8 %) har valgt euro og

åtte (22 %) har valgt USD. Av de som har valgt GRS eller GRS for små foretak har 36 (97 %) anvendt NOK som presentasjonsvaluta, og kun ett (3 %) har anvendt amerikanske dollar.

Engelsk det dominerende språket på Oslo Børs

Det blir stadig viktigere for norske børsnoterte selskaper å kunne kommunisere med internasjonale brukere. Regnskapsloven krever imidlertid at årsregnskapet og årsberetningen skal utarbeides på norsk, og det må søkes særskilt om å få avlegge årsregnskapet og årsberetningen på andre språk. Som det fremgår av figur 22 ble 186 (80 %) av årsrapportene for 2020 kun utgitt på engelsk. Kun 29 (13 %) av selskapene på Oslo Børs velger å bare utgi rapporten på norsk, og av disse 29 er over halvparten notert på Euronext Growth. Siden Euronext Growth er tenkt som en markeds plass for små og mellomstore selskaper i en vekstfase er det ikke unaturlig at mange av disse i første omgang retter seg mot lokale investorer.

Figur 22 | Valg av språk i årsrapporten

17 selskaper (7 %) gir ut årsrapporten på flere språk. Dette gjelder i hovedsak de største selskapene. Kombinasjonen norsk-engelsk er den vanligste. Enkelte selskaper har andre kombinasjoner, som for eksempel svensk-engelsk.

Delårsrapportering på Oslo Børs

Fra og med regnskapsåret 2017 ble kravet om kvartalsrapportering i verdipapirforskriften fjernet for selskapene notert på Oslo Børs hovedliste og Euronext Expand. Oslo Børs anbefaler i sin IR-anbefaling likevel at de børsnoterte selskapene offentliggjør delårsregnskaper for første og tredje kvartal¹¹. Disse anbefales enten utarbeidet i tråd med IFRS-standarden for delårsrapportering, IAS 34 *Delårsrapportering*, eller et lignende format med regnskapsoppstillinger og noter. For selskapene notert på Euronext Growth har det aldri vært et tilsvarende krav, men det fremgår av Oslo Børs' IR-anbefaling at den også kan være hensiktsmessig for slike selskaper.

Tabell 2 viser andelen av selskapene på de tre markedsplassene på Oslo Børs som har valgt å offentliggjøre finansiell delårsinformasjon for første kvartal 2021, og som utarbeidet konsernregnskapet for 2020 i henhold til enten IFRS, forenklet IFRS, god regnskapskikk (GRS) eller GRS for små foretak. På Oslo Børs som helhet valgte 213 selskaper (92 %) å offentliggjøre slik informasjon i en eller annen form.

Som vi ser av tabellen over er andelen ikke overraskende høyest på hovedlisten, hvor kun 7 (5 %) av 152 ikke offentliggjorde delårsinformasjon for første kvartal 2021. På både Euronext Expand og Euronext Growth er andelen noe lavere, med

henholdsvis to selskaper (17 %) og ti selskaper (15 %) som ikke offentliggjør delårsinformasjon.

Av de ti (15 %) selskapene på Euronext Growth som ikke offentliggjorde delårsinformasjon for første kvartal 2021 utarbeidet fire årsregnskapet for 2020 i henhold til GRS for små foretak, fem benyttet GRS og ett benyttet (full) IFRS. Dette innebærer at ni selskaper, eller 22 %, av alle selskapene som benyttet enten GRS eller GRS for små foretak valgte å ikke avlegge delårsinformasjon for første kvartal 2021, sammenlignet med ett selskap, eller 3 %, av alle IFRS-rapporterende selskaper.

Tabell 3 viser kun de selskapene som avlegger regnskapet i henhold til (full) IFRS, fordelt på format på delårsrapporteringen. For gruppen som helhet er det 148 selskaper (81 %) som utarbeider delårsregnskap i henhold til IAS 34. Andelen er høyest med 121 selskaper (84 %) på hovedlisten, mot 7 selskaper (70%) og 20 selskaper (71 %) på henholdsvis Euronext Expand og Euronext Growth. Formatet blant de som ikke bruker IAS 34 er så varierende at det i liten grad lar seg inndele i distinkte kategorier. Noen få selskaper offentliggjør kun en børsmelding eller en annen form for kort oppdatering, mens de fleste utarbeider en mellomting mellom en presentasjon og et IAS 34-lignende regnskap.

Offentliggjøring av delårsinformasjon?	Hovedlisten		Euronext Expand		Euronext Growth		Samlet	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Ja	145	95 %	10	83 %	58	85 %	213	92 %
Nei	7	5 %	2	17 %	10	15 %	19	8 %

Tabell 2 | Delårsrapportering på Oslo Børs, per markedsplass

Format på delårsrapportering?	Hovedlisten		Euronext Expand		Euronext Growth		Samlet	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
IAS 34-rapport	121	84 %	7	70 %	20	71 %	148	81 %
Annet format	23	16 %	3	30 %	8	29 %	34	18 %

Tabell 3 | Format for delårsrapportering blant IFRS-rapporterende selskaper på Oslo Børs

11 Oslo Børs, 2021. *Oslo Børs' IR-anbefaling*.

Balansføring av utsatt skattefordel

Ved utarbeidelsen av regnskaper kreves en utstrakt grad av skjønn under både IFRS og GRS. Et eksempel på et område som krever skjønn er balanseføringen av en utsatt skattefordel. Under både GRS og IFRS kan en slik eiendel kun balanseføres dersom selskapet kan sannsynliggjøre at den vil kunne utnyttes i fremtidige år. Siden dette er en vurdering som vedrører svært mange, kan det brukes som en indikator på i hvilken grad et selskap opplyser om de skjønnsmessige vurderinger som gjøres i forbindelse med regnskapsavleggelsen. En viktig forskjell mellom selskapene som avlegger regnskap etter GRS for små foretak og de andre selskapene i utvalget, er at selskaper under GRS for små foretak kan velge å ikke balanseføre utsatt skattefordel.

Vår gjennomgang viser at 133, eller 52 %, av selskapene som utarbeidet regnskap etter IFRS, forenklet IFRS, GRS eller GRS for små foretak hadde balanseført en utsatt skattefordel i årsregnskapet for 2020. Tabell 4 viser denne fordelingen både samlet og per markedsplass.

Den klart høyeste andelen av selskapene som balansefører utsatt skattefordel finner vi på hovedlisten, hvor 62 % balansefører slike eiendeler, mot 39 % på Euronext Growth. På Euronext Expand er det kun to av tolv selskaper som balansefører utsatt skattefordel. Både Euronext Expand og Euronext Growth er markedsplasser for mindre modne

selskaper enn hovedlisten. Dermed er det også naturlig at en høyere andel på hovedlisten balansefører utsatt skattefordel.

IAS 12 *Inntektsskatt* krever at et selskap opplyser om og begrunner balanseføringen av utsatt skattefordel. Også i regnskapsloven og den foreløpige skattestandarden under GRS, NRS (F) *Resultatskatt*, er det et krav om at det opplyses om utsatt skattefordel. Selskaper som anvender GRS for små foretak er unntatt fra dette opplysningskravet. Dersom selskaper som utarbeider regnskap etter GRS for små foretak velger å ikke balanseføre utsatt skattefordel, må de imidlertid opplyse om dette prinsippvalget.

I den grad den skjønnsmessige vurderingen av balansføring har hatt betydelig innvirkning på finansregnskapet er det også et særskilt krav om å opplyse om dette under IFRS. Et tilsvarende krav finnes ikke under GRS, men regnskapsloven krever generelt at ytterligere opplysninger må gis om de er nødvendige for å bedømme selskapets finansielle stilling og resultat. Dermed bør selskapene under begge regnskapspråk kunne forventes å gi opplysninger om hvilket skjønn de har brukt ved balansføring av utsatt skattefordel, hvis det er vesentlig.

Oppstillingen i tabell 5 viser at 102 (77 %) av alle selskapene på Oslo Børs som har balanseført utsatt skattefordel har begrunnet balanseføringen i noteopplysningene i regnskapet.

Av de 133 som har balanseført en slik eiendel har 93 selskaper (70 %) omtalt vurderingen i skattenoten. Blant selskapene som bruker IFRS og som har balanseført utsatt skattefordel, har 46 (37 %) omtalt den som en vesentlig skjønnsutøvelse.

Andelen som har opplyst om vurderingen er betydelig lavere på Euronext Growth enn både hovedlisten og Euronext Expand. En vesentlig forskjell mellom disse markedsplassen er som nevnt at det ikke er krav om IFRS på Euronext Growth, og denne gruppen omfatter også selskapene som har utarbeidet regnskap etter GRS eller GRS for små foretak. Det er betydelige variasjoner mellom selskapene på Euronext Growth, avhengig av regnskapsspråk. Blant de som benytter IFRS har tolv (85 %)

begrunnet balanseføringen, sammenlignet med syv (50 %) blant de som benytter GRS. Selskapene som benytter GRS for små foretak kan unnlate å balanseføre utsatt skattefordel, men ett selskap (10 %) har likevel valgt å balanseføre en slik eiendel, uten å begrunne dette nærmere. Den lavere andelen av GRS-rapporterende selskaper som opplyser om bakgrunnen for balanseført utsatt skattefordel tyder på at selskapene som benytter GRS i mindre grad enn de som bruker IFRS velger å gi opplysninger om de skjønnsmessige vurderingene som er gjort ved utarbeidelsen av regnskapet. Dette skyldes trolig en kombinasjon av at det hverken er et eksplisitt krav, eller en etablert praksis, om å gjøre det under GRS.

Balanseført utsatt skattefordel?	Hovedlisten		Euronext Expand		Euronext Growth		Samlet	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Ja	100	62 %	2	15 %	31	39 %	133	52 %
Nei	62	38 %	11	85 %	48	61 %	121	48 %

Tabell 4 | Balanseføring av utsatt skattefordel per markedsplass på Oslo Børs

Begrunnet balanseføringen?	Hovedlisten		Euronext Expand		Euronext Growth		Samlet	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Ja	80	80 %	2	100 %	20	65 %	102	77 %
Nei	20	20 %	0	0 %	11	35 %	31	23 %

Tabell 5 | Begrunnelse av balanseføring av utsatt skatt per markedsplass på Oslo Børs

Avsluttende betragtninger

Selskapene som har balanseført goodwill opplyste i stor grad om forutsetningene som er lagt til grunn for nedskrivningstesten. Mange av opplysningskravene for nedskrivningstestene for goodwill er imidlertid kun formulert som en oppfordring ved testing av andre eiendeler, og det gjenspeiles i mer begrensede opplysninger.

Omfanget av opplysningene om nedskrivningstestene på Euronext Growth var også lavere enn på Oslo Børs som helhet, uavhengig av regnskapsspråk. En tilsvarende sammenheng ble observert for balanseføring av utsatt skattefordel. Denne trenden gjaldt uavhengig av regnskapsspråk.

En svært høy andel av selskapene publiserte delårsinformasjon for første kvartal 2021, selv om dette ikke kreves. 81 % av selskapene som publiserte delårsinformasjon benyttet IAS 34.

GRS er fortsatt det mest populære regnskapsspråket i selskapsregnskapet, og andelen av selskapene som benytter dette har økt noe fra 2019 til 2020. Nesten halvparten av selskapene på Euronext Growth benytter IFRS, mens nesten like mange benytter GRS eller GRS for små foretak.

EY | Building a better working world

I EY jobber vi hver dag for å oppfylle vår visjon "building a better working world"; å bidra til at privat og offentlig virksomhet fungerer bedre – for våre ansatte, våre kunder og samfunnet vi opererer i. Støttet av data og teknologi bygger vi tillit og bidrar til å skape langsiktige verdier og bærekraftig vekst for våre kunder. Vi jobber på tvers av våre fagområder, revisjon, rådgivning, skatt, juss, strategi og transaksjoner, slik at vi kan stille bedre spørsmål for å svare på de komplekse utfordringene verden står overfor i dag.

EY refererer til den globale organisasjonen og kan vise til en eller flere av medlemsbedriftene i Ernst & Young Global Limited, som hver er en egen juridisk enhet. Ernst & Young Global Limited, et selskap registrert i Storbritannia, tilbyr ikke tjenester til kunder. Informasjon om hvordan EY samler inn og bruker personopplysninger og en beskrivelse av hvilke rettigheter enkeltpersoner har i henhold til personvernloven, finner du på ey.com/privacy. Medlemsbedrifter i EY tilbyr ikke juridiske tjenester der det ikke er forenlig med lokal lovgivning. For mer informasjon om organisasjonen vår, besøk ey.com.

EY refererer til den globale organisasjonen og kan vise til en eller flere av medlemsbedriftene i Ernst & Young Global Limited, som hver er en egen juridisk enhet. For mer informasjon om organisasjonen vår, besøk ey.com.

© 2021 Ernst & Young AS
All rights reserved

ED None

ey.com/no